

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Stoianov Sergiu xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx, domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.02.2015 - 07.06.2018;

Instanță de apel: 04.07.2018 - 27.11.2018;

Instanță de recurs: 23.01.2019 - 16.07.2019.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 07 iunie 2018, a fost încetat procesul penal în privința lui Stoianov Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal și recunoscut vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute de art.78 alin.(2) Cod contravențional și încetat procesul contravențional în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea de la Stoianov Sergiu în beneficiul lui Capsamun Serghei suma de 2 500 lei, cu titlu de prejudiciu moral. În rest cererea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Stoianov Sergiu a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal (redacția Legii vechi), din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat în fapt că, la data de 02 decembrie 2013, aproximativ la ora 19:00, Stoianov Sergiu, aflându-se lângă școala de dans „Art Dance” de pe str. Alba Iulia 89/1, mun. Chișinău a agresat-o pe soția sa Stoianov Natalia prin faptul, că a apucat-o de mână, iar ulterior, când fratele acesteia - Capsamun Serghei, a încercat să se implice, Stoianov Sergiu i-a aplicat o lovitură în regiunea feței, în rezultatul căreia a căzut jos.

Astfel, conform raportului de constatare medico-legală nr.6071 din 03.12.2013 și raportului de expertiză medico-legală nr.3058/D din 25.11.2016, lui Capsamun Serghei i-a fost cauzată o vătămare ușoară a integrității corporale și

sănătății, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

2.1. Prin rechizitoriu, Stoianov Sergiu a fost învinuit că, la 18 iunie 2015, aproximativ ora 17:15, aflându-se în incinta clinicii stomatologice „Perla-Dent”, cu sediul pe str. Alba Iulia, 148/3, mun. Chișinău, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice asupra soției sale Stoianov Natalia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și urmărind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, manifestând agresivitate verbală și fizică, a inițiat un conflict cu soția Stoianov Natalia, în cadrul căruia violent a izbit-o de podea, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului, preponderent în regiunea capului, după care a târât-o forțat spre ieșire, prin ce i-a provocat părții vătămate Stoianov Natalia suferință fizică, suferință psihică, prejudiciu material și moral.

Potrivit concluziei raportului de expertiză medico-legală nr.2153/D din 15.09.2015, lui Stoianov Natalia i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Stoianov Sergiu să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art.287 alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis;

- art.201¹ alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(4) Cod penal, constatându-se că inculpatul este vinovat de comiterea unei infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței actuale, se are în vedere sentința din 26.05.2015 Stoianov Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de 1 an închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 1 an 6 luni, urmează a fi cumulată pedeapsa pentru infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal - 1 an închisoare cu pedeapsa stabilită prin sentința din 26.05.2015, astfel cu stabilirea unei pedepse sub formă de 2 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul total a pedepselor, a-i stabili lui Stoianov Sergiu o pedeapsă sub formă de 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Capsamun Sergiu să fie admisă integral.

În motivarea apelului a invocat că, probele prezentate și examinate în instanța de judecată confirmă integral vinovăția inculpatului Stoianov Sergiu de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.art.287 alin.(1), 201¹ alin.(1) Cod penal.

Astfel, la capătul de acuzare prevăzut de art.287 alin.(1) Cod penal, procurorul a indicat că, în instanța de judecată au fost prezentate suficiente probe ce demonstrează vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, și anume: declarațiile părții vătămate Capsamun Serghei, martorului Stoianov Natalia, din care rezultă că acțiunile inculpatului s-au petrecut într-un loc public, fără nici un motiv, exprimate printr-o obrăznicie deosebită, și anume acțiunii petrecute în prezența copilului minor, hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 02 iunie 2016 emisă în cauza penală 5r-157/2016, dosarul

contravențional întocmit în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional, procesul-verbal de audiere a victimei Capsamun Serghei din 12.08.2016, raportul de expertiză medico-legală nr.3058/D din 25.11.2016.

Deși în instanța de judecată inculpatul a încercat prin declarațiile sale să convingă că la acea dată de fapt el a fost victimă a acțiunilor părții vătămate, nu au fost stabilite, acumulate careva probe ce ar demonstra acest fapt (lipsa cărorva rapoarte de expertiză s.a.), respectiv versiunea acestuia fiind combătută.

Cu referire la capătul de acuzare prevăzut de art.201¹ alin.(1) Cod penal, procurorul a indicat că, în instanța de judecată au fost prezentate suficiente probe ce demonstrează vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii incriminate, și anume: declarațiile părții vătămate Stoianov Natalia, martorilor Butucea Ion, Barbăneagră Sergiu, titlul executoriu a Curții de Apel Chișinău din 17.06.2015, încheierea de intentare a procedurii de executare emisă de executorul judecătoresc Butucea Ion la 18.06.2015, procedura de executare nr.072-718/15, prin care s-a dispus intentarea procedurii de executare pe documentul executoriu nr.2a-774/15 din 17.06.2015 emis de Curtea de Apel Chișinău și aplicarea sechestrului pe bunurile SRL „Perla-Dent”, procesului-verbal din 18.06.2015 nr.pr/ex.072-718/15, întocmit de executorul judecătoresc Butucea Ion.

În cadrul ședinței de judecată partea apărării a prezentat probe încercând să dovedească că, de fapt, la data enunțată Stoianov Natalia a fost aceea care a inițiat conflictul și anume ea a fost persoana care a maltratat-o pe Morati Marina iar Stoianov Sergiu a încercat să le despartă. În acest sens a fost audiată Morati Marina care a declarat că ea se află în camera unde se afla copilul minor a lui Stoianov Natalia și Stoianov Sergiu și anume Stoianov Natalia a intrat în încăperea și a început să o maltrateze, i-a stricat și telefonul.

În instanța de judecată au fost vizualizate înregistrările video din care rezultă că Stoianov Sergiu avea un comportament agresiv, iar Morati Marina se afla la recepție și nu în încăperea unde se afla copilul, astfel, rezultând că declarațiile acesteia nu sunt veridice.

Nici ceilalți martori prezentați în instanța de judecată de către partea apărării nu au dat careva declarații ce ar confirma versiunea lui Stoianov Sergiu.

3.1. Părțile vătămate Stoianov Natalia și Capsamun Serghei au contestat cu apeluri sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Stoianov Sergiu să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii vechi) și art.287 alin.(1) Cod penal, cu aplicarea în privința acestuia a unei pedepse echitabile prin prisma art.art.75, 77, 78 Cod penal și admiterea integrală a acțiunii civile.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018, au fost admise cererile lui Stoianov Natalia și Capsamun Serghei de retragere a apelurilor și încetată procedura în apel.

A fost admis apelul procurorului, casată sentința și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

- a fost încetat procesul penal pornit în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art.78¹ Cod contravențional și încetat procesul contravențional în baza art.78¹ Cod contravențional, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională;

- Stoianov Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.287 alin.(1) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Potrivit art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumulul cu pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26.05.2015, lui Stoianov Sergiu i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art.90 alin.(1) Cod penal, executarea pedepsei aplicate a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat că, situația de fapt reținută de prima instanță nu corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate incorect, instanța ajungând eronat la concluzia că, în ședința de judecată, nu s-a dovedit vina lui Stoianov Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal și necesitatea recalificării acțiunilor inculpatului din art.287 alin.(1) Cod penal în baza art.78 alin.(2) Cod contravențional.

Astfel, analizând și apreciind probele, instanța de apel a constatat că, Stoianov Sergiu la 02 decembrie 2013, aproximativ la ora 19:00, aflându-se în loc public și anume lângă școala de dans „Art Dance” de pe str. Alba Iulia, 89/1, mun. Chișinău, fără nici un motiv, în prezența copilului său minor, a agresat soția sa Stoianov Natalia prin apucare brutală de mână, iar ulterior, când fratele acesteia, cet. Capsamun Serghei, a încercat să se implice, Stoianov Sergiu, devenind agresiv, fără nici un motiv, acționând cu intenție directă, încălcând grosolan ordinea publică, din intenții huliganice, dând-u-și seama de acțiunile sale prejudiciabile, aflându-se în continuare în loc public, în prezenta cet. Stoianov Natalia, fiica sa minoră xxxxx, a trecătorilor și altor persoane ce se aflau în preajmă, fără nici un temei, a aplicat cet. Capsamun Serghei o lovitură cu pumnul în regiunea feței.

În continuarea acțiunilor sale huliganice, Stoianov Sergiu, văzând că Capsamun Serghei a căzut jos de la lovitura aplicată anterior, folosindu-se de situația produsă, s-a pus asupra ultimului și i-a aplicat multiple lovituri în regiunea feței, cauzându-i dureri fizice și leziuni corporale care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.3058/D din 25.11.2016, condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare ușoară.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul S. Stoianov nu a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, aceasta este dovedită în afara dubiilor rezonabile prin declarațiile părții vătămate S. Capsamun, martorului ocular Stoianov Natalia, hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău nr.5r-157/2016 din 02 iunie 2016, dosarul contravențional întocmit în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional în privința lui Stoianov Serghei, raportul de expertiză medico-legală nr.3058/D din 25 noiembrie 2016.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, inculpatul Stoianov Sergiu a săvârșit fapta din speță într-un loc public („...aflându-se în loc public, și anume lângă școala de dans „Art Dance” de pe str. Alba Iulia, 89/1, mun. Chișinău....”) fiind încălcată grosolan ordinea publică.

Subsecvent, au fost reținute și acțiunile însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, și anume „...i-a aplicat multiple lovituri în regiunea feței, cauzând cet. Capsamun Serghei dureri fizice și leziuni corporale sub formă de traumă craniocerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză cu edem al

țesuturilor moi și echimoză la nivelul buzei superioară, echimoze pe față, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, plagă înțepată la nivelul degetului II mâna dreapta care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect înțepător, și care potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.3058/D din 25 noiembrie 2016 condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară ”.

Instanța de apel a reținut că, declarațiile inculpatului Stoianov Sergiu privind nevinovăția sa în comiterea faptei penale incriminate se combate prin totalitatea de probe pertinente, concludente, utile și veridice, cercetate în ședința de judecată.

Cu referire la episodul privind violența în familie, instanța de apel a notat că, vinovăția inculpatului este dovedită în afara dubiilor rezonabile prin declarațiile părții vătămate Stoianov Natalia, martorilor Butucea Ion, Barbăneagră Sergiu, titlul executoriu emis de Curtea de Apel Chișinău din 17.06.2015, dosarul nr.2a-774/15, încheierea de intentare a procedurii de executare emisă de executorul judecătoresc Butucea Ion la 18.06.2015, procedura de executare nr.072-718, procesul-verbal din 18.06.2015 nr.pr./ex.072-718/15, ora 17:05, întocmit de executorul judecătoresc Butucea Ion, raportul de expertiză medico-legală nr.2153/D din 15.09.2015.

În acest context, instanța de apel a reținut că, soluția primei instanțe de achitare a inculpatului Stoianov Sergiu, este una pripită, or, aceasta nu a dat apreciere corectă declarațiilor părții vătămate și nici circumstanțelor relevante și nu a verificat minuțios probele în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Sub acest aspect, instanța de apel a notat că, dând o nouă apreciere probelor puse la baza achitării inculpatului, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, rezultă vinovăția lui Stoianov Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art.78¹ Cod Contravențional.

Astfel, instanța de apel a constatat în fapt că, Stoianov Sergiu la 18 iunie 2015, aproximativ la ora 17:15, aflându-se în incinta clinicii stomatologice „Perla-Dent”, cu sediul pe str. Alba Iulia, 148/3, mun. Chișinău, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice asupra soției sale Natalia Stoianov, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și urmărind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, manifestând agresivitate verbală și fizică, a inițiat un conflict cu soția Stoianov Natalia, în cadrul căruia violent a izbit-o de podea, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului, preponderent în regiunea capului, după care a târât-o forțat spre ieșire, prin ce i-a provocat părții vătămate Natalia Stoianov vătămare neînsemnată a integrității corporale.

Instanța de apel a stabilit că, acțiunile respective se încadrează în baza contravenției prevăzută de art.78¹ Cod contravențional, după indicii - maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale, care se sancționează cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 40 la 60 de ore sau cu arest contravențional de la 7 la 15 zile.

Cu trimitere la prevederile art.10 alin.(1) Cod penal, instanța de apel a indicat că, în contextul modificării alin.(1) art.201¹ Cod penal (prin Legea nr.196 din 09.07.2010 pentru modificarea și completarea unor acte legislative) și anume modificarea modalităților normative cu caracter alternativ ale acțiunii

prejudiciabile prevăzute la alin.(1) art.201¹ Cod penal, acțiunile prejudiciabile ale inculpatului Stoianov Sergiu urmează a fi încadrate în baza art.78¹ Cod contravențional.

Deci, la etapa urmăririi penale, în principiu, acțiunile inculpatului urmau a fi corect calificate în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.167 din 09.07.2010), însă având în vedere, că art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016, în vigoare de la 16.09.2016) are următorul conținut: *Acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin: a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății; b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani*, deci în cazul dat, legea penală care înlătură caracterul infrațional al faptei, adică prevederile art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016) va avea efect retroactiv.

Analizând situația de fapt stabilită în cadrul cercetării judecătorești în raport cu semnele calificative ale infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016), instanța de apel a ajuns la concluzia că, acțiunile inculpatului Stoianov Sergiu nu se încadrează în dispoziția acestei legi și în conjunctura art.10 Cod penal, a considerat necesar de a recalifica fapta inculpatului de la art.201¹ alin.(1) Cod penal la art.78¹ Cod contravențional.

Instanța de apel a dispus încetarea procesului contravențional în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională.

4.2. La capitolul individualizării pedepsei, instanță de apel cu trimitere la prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 84, 90 Cod penal, reținând că, infracțiunea săvârșită de inculpat este mai puțin gravă, Stoianov Sergiu la evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află, la locul de trai se caracterizează pozitiv, angajat în câmpul muncii - medic stomatolog SRL „Sky Dent”, are un copil minor la întreținere, anterior condamnat prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2015, în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, la 1 an închisoare, cu aplicarea art.90 Cod penal pentru perioadă de probă de 1 an 6 luni, în calitate de circumstanțe atenuante - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și faptul că, circumstanțe agravante nu s-au reținut în sarcina inculpatului, a ajuns la concluzia de a-i stabili pedeapsa de 2 ani închisoare.

La fel, instanța de apel a reiterat că, din materialele cauzei, dar și din circumstanțele constatate și apreciate, nu s-a evidențiat necesitatea ca inculpatul să execute real pedeapsa închisorii stabilite, din motivele invocate.

La acest capitol, instanța de apel a mai indicat că pedeapsa stabilită, executarea căreia va fi suspendată pe o perioadă de probațiune, reprezintă o pedeapsă proporțională atât cu gravitatea efectivă a faptelor comise de inculpat, cât și cu personalitatea acestuia, care se caracterizează pozitiv, a recunoscut vina.

5. Procurorul, în temeiul pct.6), 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia, solicitând casarea acesteia cu

remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, este neînțeleasă soluția instanței de apel din motiv că, instanța recalifică acțiunile inculpatului de la art.201¹ alin.(1) Cod penal la art.78¹ Cod contravențional, în pofida faptului că la pct.14 din decizie constată că, în urma acțiunilor violente a inculpatului părții vătămate Stoianov Natalia, i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare. Astfel, partea descriptivă a deciziei nu coincide cu partea dispozitivă.

Prin urmare, instanța de apel incorect a reîncadrat acțiunile inculpatului, atâta timp cât acțiunile infracționale ale acestuia întrunesc latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii de violență în familie, soldată cu leziuni corporale ușoare.

În acest context, acuzarea este de părere că, instanța de apel, fără a efectua o verificare multilaterală și obiectivă a probelor prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii și circumstanțelor de fapt ale cauzei, invocate în cererea de apel, a tras o concluzie pripită privind reîncadrarea acțiunilor lui Stoianov Sergiu în baza art.78¹ Cod contravențional.

5.1. Inculpatul Stoianov Sergiu a contestat cu recurs decizia solicitând casarea parțială a acesteia în partea condamnării în baza art.287 alin.(1) Cod penal, cu menținerea în această parte a sentinței.

În motivarea cerințelor sale a inculpatul invocat că, nu și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal, iar din probele administrate nu se demonstrează prezența elementelor infracțiunii respective în acțiunile sale, ceea ce înseamnă că soluția emisă de către instanța de apel este una ilegală, iar cea emisă de către prima instanță este legală și întemeiată.

La caz lipsește latura subiectivă a infracțiunii de huliganism.

În speță, contrar celor concluzionate de către instanța de apel, aplicarea violenței fizice în privința lui Capsamun Serghei la data de 02 decembrie 2013, în jurul orei 19:00, lângă școala de dans „Art Dance”, situată în mun. Chișinău, str. Alba Iulia, 89/1, nu urmează a fi calificată ca huliganism, or, nu este clar și univoc stabilit. A lipsit intenția lui Stoianov Sergiu în vederea încălcării grosolane a ordinii publice și exprimării unei vădite lipse de respect față de societate. Stoianov Sergiu nu se afla întâmplător în ziua de referință pe adresa menționată, acesta urma să-și ia copilul de la activitatea recreativă desfășurată.

Încălcarea grosolană de către Stoianov Sergiu a ordinii publice și exprimarea unei vădite lipse de respect față de societate, nu a fost confirmată de către Stoianov Natalia, audiată în calitate de martor în legătură cu respectivul episod și nici chiar de partea vătămată, care indică doar asupra aplicării violenței în privința sa.

Lipsa intenției la Stoianov Sergiu de a comite infracțiunea incriminată se confirmă prin acțiunile concludente ale respectivului, ce au urmat imediat ce Capsamun Serghei s-a ridicat de jos, constând în solicitările de a merge împreună, tot atunci, la politie, în vederea elucidării situației.

Pentru a încadra acțiunile lui Stoianov Sergiu în baza art.287 Cod penal, acuzarea urma să prezinte probe în confirmarea acțiunilor huliganice ale respectivului, îndreptate nemijlocit spre încălcarea ordinii publice. Astfel de dovezi lipsesc în dosar, nefiind răsturnată prin probe concludente prezumția nevinovăției.

Consideră că instanța de apel a comis o eroare evidentă în partea stabilirii pedepsei definitive pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod

penal, cu aplicarea art.84 alin.(4) Cod penal, prin cumul cu pedeapsa aplicată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 26 mai 2015, or, la 27 decembrie 2018, când a fost pronunțată decizia instanței de apel, pedeapsa anterioară a fost executată integral.

6. Judecând recursurile declarate în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul inculpatului urmează a fi respins, ca inadmisibil, iar recursul procurorului urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

6.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpat.

În conformitate cu prevederile art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să-l respingă, ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia, critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute de pct.8), 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când fapta nu întrunește elementele infracțiunii și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență criticile recurentului se referă la condamnarea în baza art.287 alin.(1) Cod penal și în partea stabilirii pedepsei, și anume a aplicării prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, deoarece în opinia recurentului fapta nu întrunește latura subiectivă a infracțiunii incriminate, iar la materialele dosarului lipsesc probe care să demonstreze că pedeapsa aplicată prin sentința anterioară nu a fost executată la momentul pronunțării deciziei.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției de casare a sentinței și pronunțării unei noi hotărâri, a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

În primul rând, cu privire la temeiul prevăzut de pct.8) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, Colegiul lărgit tine să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind vinovăția inculpatului Stoianov Sergiu, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor pentru care a respins versiunile apărării, probele administrate pe caz demonstrând concludent prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii prevăzute la art.287 alin.(1) Cod penal și constatarea juridică a

corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentei de infracțiune prevăzută de art.287 alin.(1) Cod penal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond.

Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei din 21 ianuarie 1999, Helle c. Finlandei din 19 decembrie 1997).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct.5.1. din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei.

Însă, pornind de la relevanțele art.art.6 pct.11¹), 27, 414 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propune inculpatul este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Instanța de recurs respinge argumentul inculpatului că, nu a fost stabilită intenția sa la săvârșirea infracțiunii, fapt confirmat prin acțiunile sale ce au urmat imediat ce partea vătămată s-a ridicat de jos, constând în solicitările de a merge împreună la poliție în vederea elucidării situației, deoarece instanța de apel corect a stabilit că, inițiatorul conflictului a fost Stoianov Sergiu, iar partea vătămată a încercat să aplaneze un conflict ce risca să se petreacă între Stoianov Sergiu și Stoianov Natalia, conflict declanșat de către același Stoianov Sergiu care a reacționat impulsiv la acțiunile lui Stoianov Natalia care a încercat să i-a copilul și să plece acasă.

La fel, instanța de apel just a reținut că, din conținutul probelor administrate la materialele cauzei, confirmă cu certitudine săvârșirea de către inculpat a faptei imputate, care întrunește elementele infracțiunii de huliganism, adică atât latura obiectivă, cât și cea subiectivă, în cazul concret, acțiunile inculpatului Stoianov Sergiu de huliganism s-au petrecut în stradă, care este loc public, fiind încălcată ordinea publică și, inculpatul, pe lângă încălcarea ordinii publice, a aplicat violență asupra părții vătămate, cauzându-i vătămări corporale ușoare.

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că hotărârea contestată, în această parte, conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, fapta întrunește elementele infracțiunii, recursul ordinar fiind neîntemeiat

și urmând a fi respins ca inadmisibil.

6.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de procuror.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul art.414 Cod de procedură penală, rezultă că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau să cerceteze suplimentar probele administrate de prima instanță.

În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi legale, deși sânt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

Recurentul invocă în recursul său temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită, criticând decizia instanței de apel în partea recalificării acțiunilor lui Stoianov Sergiu din art.201¹ alin.(1) Cod penal în baza art.78¹ Cod contravențional.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

Potrivit rechizitoriului, lui Stoianov Sergiu i-a fost incriminată fapta prevăzută de art.201¹ alin.(1) Cod penal, potrivit indicilor calificativi violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic sau verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică soldată cu vătămarea ușoară a integrității corporale și a sănătății, suferință psihică, prejudiciu material și moral, săvârșită în următoarele circumstanțe: „ la 18 iunie 2015, în jurul orei 17:15, Stoianov Sergiu, aflându-se în incinta clinicii stomatologice „Perla-Dent”, cu sediul pe str. Alba Iulia, 148/3, mun. Chișinău, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice asupra soției sale Stoianov Natalia, dând-u-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și urmărind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, manifestând agresivitate verbală și fizică, a inițiat un conflict cu soția Stoianov Natalia, în cadrul căruia violent a izbit-o de podea, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului, preponderent în regiunea capului, după care a târât-o forțat spre ieșire, prin ce i-a provocat părții vătămăte Stoianov Natalia suferință fizică, suferință psihică, prejudiciu material și moral.

Potrivit concluziei raportului de expertiză medico-legală nr.2153/D din 15.09.2015, lui Stoianov Natalia ... i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare, cu dereglarea sănătății de scurtă durată”.

Totodată, potrivit deciziei instanței de apel, a fost încetat procesul penal pornit în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art.78¹ Cod contravențional și încetat procesul contravențional în baza art.78¹ Cod contravențional, deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională, instanța constatând în fapt că, „*Stoianov Sergiu la 18 iunie 2015, aproximativ la ora 17:15, aflându-se în incinta clinicii stomatologice „Perla-Dent”, cu sediul pe str. Alba Iulia, 148/3, mun. Chișinău, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice asupra soției sale Natalia Stoianov, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și urmărind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopul său, manifestând agresivitate verbală și fizică, a inițiat un conflict cu soția Stoianov Natalia, în cadrul căruia violent a izbit-o de podea, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii în diferite regiuni ale corpului, preponderent în regiunea capului, după care a târât-o forțat spre ieșire, prin ce i-a provocat părții vătămate Natalia Stoianov vătămare neînsemnată a integrității corporale”.*

instanța de apel a constatat că acțiunile lui Stoianov Sergiu se încadrează în baza contravenției prevăzute de art.78¹ Cod contravențional, după indicii maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale.

Însă, în acest dosar instanța de recurs atestă că, nu poate fi menținută soluția de încetare a procesului penal pornit în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art.78¹ Cod contravențional.

În primul rând, instanța de apel neîntemeiat a reținut că, inculpatul a cauzat părții vătămate vătămări corporale neînsemnate, or, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr.2153/D din 15.09.2015, lui Stoianov Natalia i-a fost cauză vătămare corporală ușoară, care condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată.

În al doilea rând, se reține că, prin Legea nr.196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, au fost operate modificări în Codul penal, respectiv, conform noilor reglementări dispoziția art.201¹ alin.(1) Cod penal a fost modificată și prevede că, infracțiunea de violența în familie este acțiunea sau inacțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin: a) maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății; b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei; c) privarea de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare, dacă au provocat victimei vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 180 de ore sau cu închisoare de până la 3 ani.

Prin alte cuvinte, latura obiectivă a infracțiunii de violență în familie se exprimă prin cele trei modalități normative alternative, evidențiate supra.

Astfel, în sensul noilor amendamente a legii penale, pentru ca faptele de violență în familie să fie încadrate în sfera ilicitului penal, acțiunile interzise de

lege manifestate prin maltratare, trebuie să fie soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale.

Așadar, din învinuirea înaintată se evidențiază că, drept urmări prejudiciabile cauzate părții vătămate prin acțiunile inculpatului, au fost reținute suferința fizică, suferința psihică, prejudiciu material și moral.

Prin urmare, acțiunile inculpatului raportate la prevederile legii penale în vigoare la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, nu întrunesc una din modalitățile normative alternative, pe cale de consecință, acțiunile lui Stoianov Sergiu manifestate prin provocarea suferințelor fizice, psihice și prejudiciilor moral și material nu se întrevăd în dispoziția art.201¹ Cod penal, în redacția Legii nr.196 din 28.07.2016.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține argumentele formulate de Plenul Colegiului penal în Decizia 4-1ril-2/2017, la examinarea recursului în interesul legii, și anume că, *referitor la soluțiile pronunțate de instanțele judecătorești privind încetarea procesului penal intentat în baza art. 201¹ Cod penal (red. Legii nr. 167 din 09 iulie 2010), din motiv că fapta imputată constituie contravenția prevăzută la art. 78¹ Cod contravențional (red. Legii nr. 196 din 28 iulie 2016), Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție susține opinia Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe. Astfel, potrivit art.3 alin.(1) Cod contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de Codul contravențional în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Prin introducerea art.78¹ în Codul contravențional, nu a fost inclusă o nouă componentă de contravenție, ci s-a particularizat un tip special al contravenției prevăzute la art.78 alin.(1) Cod contravențional, limitele specialului fiind dependente de legătura de rudenie între subiectul activ și subiectul pasiv al contravenției, prin urmare Legea nr.196 din 28 iulie 2016, a avut scop intensificarea activității și ridicarea eficienței în combaterea violenței domestice. Drept urmare, art.78¹ Cod contravențional nu poate fi aplicat nici în contextul dezincriminării unor fapte penale, nici în ipoteza aplicării legii contravenționale în timp, or, până la modificarea art.201¹ Cod penal prin Legea nr. 196 din 28 iulie 2016, erau incidente prevederile art.78 alin.(1) Cod contravențional, care prevedeau răspunderea contravențională în formă generală pentru acțiunile violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale.*

La fel, Colegiul reține că, cele menționate supra, nu presupun a fi temei de achitare a inculpatului, din motiv că fapta lui nu este prevăzută de legea penală, or, fapta acestuia a fost săvârșită în momentul în care erau în vigoare prevederile art.201¹ alin.(1) Cod penal, din redacția Legii nr.167 din 09.07.2010, mai mult că, potrivit art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii.

Adică, în art.8 Cod penal este formulat principiul activității legii penale în timp, care exclude posibilitatea tragerii la răspundere penală a unei persoane pentru o faptă ce nu era considerată infracțiune la momentul săvârșirii ei sau aplicarea față de ea a unei pedepse neprevăzute de lege în momentul comiterii faptei.

Respectiv, acțiunile persoanelor care au săvârșit infracțiuni de violență în familie până la intrarea în vigoare a Legii nr.196 din 28 iulie 2016, urmau a fi calificate potrivit prevederilor legii în vigoare la momentul comiterii faptei.

Pe de altă parte, acestei cauze îi sunt subsecvente și prevederile art.10

alin.(1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Prin sintagma „în alt mod, ameliorează situația persoanei care a comis infracțiunea” legiuitorul a avut în vedere orice prevedere legală nouă care, prin aplicarea sa, în orice mod ar crea o situație mai favorabilă persoanei față de situația prevăzută de legea în vigoare la momentul comiterii faptei.

Fată de cele ce preced, Colegiul penal lărgit consemnează că, în virtutea principiului retroactivității legii penale noi, fapta inculpatului Stoianov Sergiu a încetat să mai constituie o infracțiune, generând o circumstanță care exclude tragerea lui ulterioară la răspunderea penală, inclusiv sub aspectul verificării legalității și temeiniciei sentinței atacate, adică judecării fondului apelului conform art.414 alin.(1) Cod de procedură penală.

În corespundere cu art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, dacă există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală, se adoptă o sentință de încetare a procesului penal.

Cele expuse supra, au determinat Colegiul penal lărgit să conchidă că, judecând această cauză, instanța de apel pripit și vădit neîntemeiat a statuat asupra soluției de încetarea procesului penal pornit în baza art.201¹ alin.(1) Cod penal, din motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art.78¹ Cod contravențional, iar eroarea admisă urmează a fi corectată, prin rejudecarea cauzei, ținând cont de faptul că prin sentința primei instanțe a fost adoptată o soluție de achitare în această parte.

Totodată, instanța de recurs reține că, este pripită și concluzia instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, și anume aplicarea prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, or, la materialele cauzei lipsesc careva acte care ar confirma că Stoianov Sergiu nu a executat pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 mai 2015 (dar și careva acte care ar confirma că această pedeapsă a fost executată).

Astfel, la aplicarea prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal, instanța urmează să verifice dacă pedeapsa stabilită printr-o sentință anterioară nu a fost executată total sau parțial, pentru a cumula pedepsele, ținând cont de faptul că sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău a fost adoptată la 26 mai 2015, iar decizia instanței de apel la 27 noiembrie 2018.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată, și-a găsit confirmare temeiurile invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6), 12) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, deoarece erorile admise de către instanța de apel nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe argumentat și în strictă conformitate cu prevederile

legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor acestei cauze, ținând seama de cele punctate în prezenta decizie și de motivele casării hotărârii, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o soluție legală și întemeiată, în concordanță cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de inculpatul Stoianov Sergiu.

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, în cauza penală în privința lui *Stoianov Sergiu xxxxx*, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2018, în partea recalificării acțiunilor inculpatului din art.201¹ alin.(1) Cod penal în baza art.78¹ Cod contravențional și aplicării prevederilor art.84 alin.(4) Cod penal și se dispune rejudecarea cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 15 august 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico